

Проблеми пацієнтів з алкоголізмом.

Клінічні прояви та лікувальні аспекти хронічного алкоголізму.

Роль медичної сестри в спостереженні за пацієнтами та профілактиці алкоголізму.

- Алкоголізм – захворювання в наслідок вживання алкоголю з формуванням психічної та фізичної залежності, що призводить до деградації особистості.
- Згідно ВООЗ – чим більша різниця між культурою людини та культурою суспільства тим більша вираженість виникнення алкоголізму
- З 100 людей, які вживають алкоголь – 5 стають залежними

- «Побутове пияцтво» - надмірне вживання алкогольних напоїв, яке до певного моменту лише потенційно загрожує здоров'ю, але вже порушує соціальну адаптацію.
- «Випадково випиваючі» зазвичай не відчують приємних відчуттів у стані сп'яніння, не прагнуть великих доз алкоголю. 50-150 мл горілки декілька разів на рік.

- ⦿ «Помірно випиваючі» 100-150 мл (макс. 400 мл) горілки 1-4 рази на місяць. Відчувають задоволення від стану сп'яніння.
- ⦿ «Системно випиваючі» змінюється система цінносних орієнтацій, алкоголь - орієнтир.
200-300 мл горілки 1-2 рази на тиждень.

- ⦿ «Звично випиваючі» перевищує 500 мл горілки 2-3 рази на тиждень, але при цьому не мають клінічних розладів для діагностики алкоголізму.

Критерії алкогольної залежності:

1. Звуження традицій вживання алкоголю - стереотипне щоденне пияцтво (без приводу). Рівень алкоголю в крові високий.
2. Поведінка, яка спрямована на пошук спиртного - ігнорування соціальних наслідків його вживання.
3. Підвищення толерантності - висока переносимість алкоголю

4. Рецидиви симптомів відміни .
5. Прагнення уникнути абстиненції.
6. Суб'єктивне відчуття невідворотності випивки - втрата контролю над кількістю випивки.
7. Відновлення після абстиненції - відчуття пригніченості.

◎ Алкогольне сп'яніння

1. Легка ступінь - “павлін” (гіпоманіакальний стан, ч\з 2-4 години сонливість)
2. Середня ступінь – “мавпа” (неврологічні порушення, дизартрія, атаксія, блювота)
3. Важка ступінь - “лев” (збудження, відсутність критики)
4. Смертельна – “свиня” (сопор, кома)

◎ Стадії алкоголізму

1. Невростенічна стадія (формування психічної залежності)

- Обсесивний потяг
- Стан психічного комфорту
- Зникнення блютного рефлексу
- Збільшення толерантності
- Полімпсести

◎ 2. Наркоманічна стадія (формування фізичної залежності)

- Компульсивний потяг
- Стан фізичного комфорту
- Формування абстинентного синдрому (бажання опохмелитись, вегетативні розлади)
- Зникнення кількісного контролю
- Запої
- Висока толерантність
- Соціальна деградація

○ 3. Енцефалопатична стадія (розвиток слабоумства)

- зниження толерантності
- часті тотальні амнезії
- вживання на одинці
- деградація з слабоумством

- ◎ **Акогольний абстинентний синдром** (Рибаков 1914) – прогресуючий процес, що розвивається після завершення вживання алкоголю, триває до 10 діб.
- *Легка форма* (розлади ЖКТ, загальна слабкість, підвищення АТ, тахікардія, тремор тіла)
- *Помірна важкість* (агресивність, роздратованість, емоційне та рухове збудження, тривога, часткова агрипнія)
- *Важка форма* (стійка агрипнія, виражена тривога, страх)

◎ Зміни особистості при алкоголізмі

- Невротичні риси (швидка втомлюваність, слабкість, схильність до депресій, байдужість до свого майбутнього та проблем родичів)
- Психопатичні риси (розгальмованість, брутальність, схильність до фантастичних перебільшень своїх можливостей, швидка зміна настрою від байдужості до агресії)
- Органічні риси (відсутність волі, зниження інтелекту, нездатність до праці та самообслуговування)

◎ Типи перебігу хронічного алкоголізму:

1. Прогредієнтний - зловживання, яке практично не припинялося протягом року.
2. Стаціонарний - повільне формування 2ї стадії (10-15 років).
3. Ремітуючий - тривалі ремісії від 6 міс. - 1 року.
4. Регредієнтний - ремісії тривалі в результаті ефективного лікування та профілактики.

- Соматичні розлади Алкогольний гастрит, виразка шлунку та 12-ї кишки, рак шлунку, алкогольний гепатит, цироз печінки, алкогольна міокардіодистрофія, інфаркт міокарда, туберкульоз, імпотенція, венеричні хвороби.
- Неврологічні розлади Алкогольна енцефалопатія, полінейропатія, парези, судоми, інсульт

○ Особливості алкоголізму у жінок

- Швидкий розвиток алкоголізму
- Перехід в 2 стадію через 3 роки
- Важкі депресії
- Часті самогубства
- Рідко розвиток делірію
- Часто розвиток хронічного галюцинозу
- Безпліддя
- Фетальний алкогольний синдром (різке відставання дитини в фізичному та психічному розвитку, вади розвитку)
- Швидка деградація особистості

○ Підлітковий алкоголізм

- Швидкій розвиток алкоголізму
- Швидка деградація особистості
- Часті важкі отруєння алкоголем
- Швидко розвиваються соматичні та неврологічні розлади

